

SIVILOMBUDET

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS
Postboks 325
1502 MOSS

Vår referanse
2024/5936

Deres referanse

Vår saksbehandler
Heidi Quamme Kittilsen

Dato
07.11.2024

Undersøkelse av eget tiltak - saksbehandlingstiden i saker om innsyn etter offentliglova

Sivilombudet er gjennom en konkret sak blitt oppmerksom på behandlingstiden hos Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus i saker om innsyn etter offentliglova.

Ombudet har funnet grunn til å ta opp spørsmål knyttet til saksbehandlingstiden på generelt grunnlag og av eget tiltak. Det vises til sivilombudsloven §§ 15 og 16.

I den konkrete saken (Statsforvalterens referanse 2024/29424) har Statsforvalteren i brev 19. juli 2024 som svar på et innsynskrav som ble fremmet overfor Statsforvalteren 3. mars 2024, skrevet følgende om saksbehandlingstiden:

«Vi beklager lang saksbehandlingstid. Det har vært en kraftig økning av innsynskrav til Statsforvalteren den siste tiden. Dette er årsaken til at behandling av innsynskrav hos oss for tiden tar lengre tid enn vanlig.»

Det er kun saksbehandlingstiden ombudet undersøker overfor Statsforvalteren i denne eget tiltak-saken og spørsmålene våre er generelle og ikke knyttet særskilt til den konkrete saken referert ovenfor.

Etter offentliglova § 29 første ledd annet punktum skal et innsynskrav avgjøres «utan ugrunna opphald». I Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) side 151 står det at «[d]ette vil seie så snart som praktisk mogeleg». Sivilombudet har i en rekke tidligere uttalelser lagt til grunn at de fleste innsynskrav bør kunne behandles innen én til tre arbeidsdager, men at det i enkelte tilfeller kan ta lengre tid. Se også NOU 2003:30 side 219-220 som viser til ombudets uttalelser om behandlingstiden. Videre står det: «Offentlighetsmeldingen [St.meld.nr.32 (1997-1998) side 100 kapittel 6.2.7.3] sluttet seg til sivilombudsmannens uttalelse om at innsynskrav i de fleste tilfeller bør avgjøres samme dag eller i hvert fall i løpet av en til tre virkedager, med mindre det foreligger spesielle praktiske vanskeligheter. Utgangspunktet om en til tre virkedager er også tatt inn i Justisdepartementets rundskriv», se nå G-2009-419 kapittel 9.3.

Også klager på innsynsavslag skal forberedes og «avgjerast utan ugrunna opphald», jf. offentliglova § 32 tredje ledd. Behandlingen av en klagesak vil ofte ta noe lengre tid enn

behandling i førsteinstansen, blant annet fordi det stilles strengere krav til klageinstansens begrunnelse. Se blant annet ombudets uttalelser SOM-2021-2848 og SOM-2021-4065 som begge knytter seg til behandlingstiden ved klagebehandling i innsynssaker hos henholdsvis Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Statsforvalteren i Trøndelag.

Vi ber Statsforvalteren svare på følgende spørsmål:

1. Vi ber Statsforvalteren innledningsvis kort redegjøre for organiseringen av behandlingen av innsynskrav både som førsteinstans og klageinstans. Med dette ber vi opplyst om behandlingen er fordelt etter det fagområdet innsynskravet er knyttet til, eller om det er en egen enhet som behandler kravene og/ eller klagene.

Innsynssaker

2. Hvor mange ubehandlede innsynskrav er det per nå til behandling hos Statsforvalteren?
3. Hvor gammelt er det eldste ubesvarte innsynskravet?
4. Hva er gjennomsnittlig behandlingstid for innsynskrav?
5. Hva er grunnen(e) til at behandlingstiden tar lengre tid enn vanlig (dersom dette fortsatt er tilfelle)?

Forberedende klagebehandling

6. Hvor mange ubehandlede innsynsklager der Statsforvalteren er førsteinstans er det per nå til behandling hos Statsforvalteren?
7. Hvor gammel er den eldste klagesaken som fortsatt er under behandling hos Statsforvalteren der Statsforvalteren er førsteinstans?
8. Hva er gjennomsnittlig behandlingstid for en klagesak om innsyn der Statsforvalteren er førsteinstans?
9. Hva er grunnen(e) til at behandlingstiden tar lengre tid enn vanlig (dersom dette fortsatt er tilfelle)?

Klageinstans

10. Hvor mange ubehandlede innsynsklager der Statsforvalteren er klageinstans er det per nå til behandling hos Statsforvalteren?
11. Hvor gammel er den eldste klagesaken som er under behandling der Statsforvalteren er klageinstans?
12. Hva er gjennomsnittlig behandlingstid for en klagesak der Statsforvalteren er klageinstans?
13. Hva er grunnen(e) til at behandlingstiden tar lengre tid enn vanlig (dersom dette fortsatt er tilfelle)?
14. Hvordan følger Statsforvalteren opp saker der Statsforvalteren blir gjort oppmerksom på at underinstansen ikke svarer på innsynskrav eller ikke klageforbereder innsynssaken?

Generelt

15. Har Statsforvalteren skriftlige rutiner for behandlingen av innsynskrav og innsynsklager? Vi ber om at eventuelle rutiner oversendes sammen med svaret hit.
16. Hvordan prioriteres innsynskrav og klagesaker i forhold til andre oppgaver som Statsforvalteren har?
17. Hvilke tiltak er igangsatt for å redusere behandlingstiden?

Sivilombudet ber om svar innen **28. november 2024**.

For sivilombudet

Annette Dahl
avdelingssjef

Heidi Quamme Kittilsen
spesialrådgiver

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner og har derfor ikke håndskrevet underskrift.